

Szerkesztőség:

Az arad-országi egyesült vasutak palotájában, havá s lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-országi egyesült vasutak palotájában van, havá hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentre küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Table with subscription rates for different locations (Helyben, Vidéken) and durations (Hónap, Fél év, Egy év).

Hirdetések díja:

Table with advertising rates for different types of ads (Nyolcz hasábos, Minden következőnél, Bőlyegdíj külön, Nyiltér sora).

Uj vita előtt.

Budapest, december 5.

A kormány a költségvetés részletes tárgyalásának befejeztével azonnal beterjesztette a pénzügyi törvényt s a jövő hét első napjaiban keresztülmegy az 1891. évi költségvetési javaslat a képviselőház retortáján.

Ami a képviselőházat illeti, az minden valószínűség szerint nem fog hosszadalmas appropriacionális vitába bocsátkozni. A pénzügyi törvény megszavazása mindenestre par excellence bizalmi kérdés ugyan s a legengesztelékenyebb ellenzéknek sem lehet rossz néven venni, ha a budget feletti rendelkezést oly kormányának, mely ellen küzd, megadni nem akarja.

Különösen nálunk Magyarországon az appropriacionális vitának amugy is csak másodrendű jelentősége van, mivel az a szokás uralkodik, hogy a bizalmi kérdést már a költségvetés általános tárgyalásakor taglalják, tehát nálunk már tulajdonképp az előírnyzat feletti általános szavazásnak meg van az a jelentősége, mely Angliában csak az appropriacionális bill-t illeti meg.

E parlamenti szokástól való eltérés nálunk csak akkor van, ha fellette éles, különös politikai kérdések vannak előtérben, vagy ha a parlamentaris viszonyok a kormányban vagy a pártokban létező valamely válság folytán elvesztették normális alakjukat.

A politikai láthatár tisztább, mint valaha volt, nagyobb jelentőségű kérdés nem foglalkoztatja a szellemeket, a pártok viszonya egymás közt tisztáza van, valamint a kormány is tökéletesen szilárd a maga szerkeze-

tében. Így hát a pénzügyi törvény feletti hosszadalmas vitának sem értelme, sem létjogosultsága nincs. A kormány tüzetesen és őszintén kifejtette programját a budgetvita folyamán; kibontotta szabadelvű reformjainak zászlaját, sőt politikájának egyes részeire az ellenzék helyeslését is megnyerte.

Nincs több mondani, se meghallgatni valója. A pártok is szint vallottak s állást foglaltak a kormány szándékaival szemben.

Bizonytalannak s ingadozónak tulajdonképpen csak a mérsékelt ellenzék magartatása látszik. E pártnak magának be kell vallania, hogy közte s a többség közt elvi különbség nincs és zavart igyekezettel kapkod ürügyek után, ellenzéki állásának igazolása végett.

Egyetlen érve, hogy nincs bizalma a kormányhoz.

Nos, ha oly jól érzi magát mostani állásában, a szabadelvű párt bizony nem fog azon fáradni, hogy más nézetre bírja.

Az appropriacionális vita minden igazottság nélkül fog elmúlni; tartalma sokkal szegényebb, hogyssem hosszabb ideig elnyújtható lenne.

Az elkeresztelések ügye. Egyes katolikus papok — mint a „Bud. Corr.” közli — most már annyira nem veszik tekintetbe a folyó évi február 26-iki miniszteri rendeletet, hogy nemcsak nem küldik át az általuk megkeresztelt azon gyermekekről szóló anyakönyvi kivonatokat, kik a törvény értelmében nem katolikus vallásnak, a másik felekezett illetékes lelkészéhez, hanem még azon átiratokat is, melyeket a protestáns lelkészek az általuk keresztelt gyermekekről hozzájuk küldenek, egyszerűen nem veszik tudomásul. Egészen eltekintve attól, hogy ez az eljárás a katolikus egyház dogmatikus tanaival egyenes ellentétben áll, minthogy a katolikus egyház egyetlen lelkét sem utasít vissza kebeléből — hiszen még a pogányok által megkeresztelt gyermekek is katolikusoknak tekintetnek — az anyakönyvek efféle helytelen vezetéséből nagy nehézségek és visszasságok is támadhatnak, mert a protestáns lelkészek az illető gyermekek anyakönyveit már lezárták és nem szolgáltatnak ki belőle tovább kivonatokat, azonban ezen gyermekek részére a katolikus lelkésznel sem nyerhető születési bizonyítvány. Teljesen kétségtelen

hogy néhány lelkésznek ezen eljárásával a püspökök nem értenek egyet.

A katolikus autonómiaí ánkett. Politikai körökön feltűnt keltett, hogy a kultuszminiszter az autonómiaí értekezletre felkért tagok névsorából egy a pponyi gróf, valamint Károlyi Sándor gróf neveit kihagyta. Hasonlóképp messzebb menő kombinációkat fűznek a primás mellőzéséhez is. Ugyancsak a katolikus autonómiaíra vonatkozólag arról értesítenek, hogy a fővárosi katolikus kör készül nagyobb szabású mozgalmat indítani — s szervezkedik egy nagy katolikus közgyűlés összehívására, melynek tárgya az autonómia megvitatása lenne. E nagy gyűlésre már a primás beleegyezését is biztosították s a kath. tanítók jövő évi szinstit-vannapi közgyűlésével kapcsolnak össze.

Jókai Mór Aradon.

(Második nap.)

Jókai Mór, ki a városházán volt elszállásolva, már reggel 9 óra előtt fogadtá Parecz Istvánt és Varjassy Árpádot. Tudokra adta, hogy egy fél óráig dolgozni fog.

Ez alatt a főispán, Végh Aurél és a város kocsija várt rá. Fél tíz órakor Varjassy és Parecz, meg a lapok tudósítóinak kíséretében hajtott el a városházáról a nagy férfiú. A fogat a vértanuszobor elé vitte őt, de nem állt meg vele. Jókai mindaddig leemelve tartotta kalapját, míg a szobor előtt elhaladt.

A vértanuszobortól az Asztalos Sándor-utczába, az árucarnokba mentek, a vértanuszobor talpasatára letett koszoruk megszemlélése végett.

Itt érdeklődéssel nézte a szebbnél-szebb szalagos koszorukat és halkan szóló Parecz István tanácsoshoz, mire Parecz a terem egyik végére vezetve őt, rámutatott egy egyszerű, mákos cserkoszorura, melynek fehér szalagján egy kincsinytett egyszerű keresztnev volt. Jókai ezt a koszort sokáig nézte.

Ennek a koszorúnak erkölcsi értéke drágább valamennyi koszorúnál együtt véve.

Érdeklézte végig a többi koszort és az ezüst koszoruk feliratait olvasgatta.

A koszorukiállításról a vétanuk kivégeztetési helyére hajtattak, melyet Jókai még sohasem látott. A hosszú ut alatt élénken beszélgetett Parecz tanácsosokkal, kifejezve örömet Arad fejlődöttsége és élénk forgalma felett.

A kivégeztetési helynél ruganyos

léptekkel ment le az országút meredélyén s a nagy sár daczára egészen a kivégeztetési hely emlékkövéhez ment. A társaság követte őt.

Jókai levette kalapját és így haladt fel a kölépcsőzeten. A kíséret lemm maradt, szintén leemelve kalapját.

Jókai mintegy 10 perczig állt ott a lépcsőzet legmagasabb pontján, szeméit ar emlékkőre szegezve. Imádkozni látszott.

10 percz múlva lefelé kezdett jönni s aztán fűvet szedett a lépcsőzet mindkét oldaláról s azt tárczája tette.

Ezután Parecz István tanácsnok elvezette őt az emlékkő másik oldalára, ahol be van falazva a dombba mind az 1849-iki, mind az 1874-ben felállított emlékoszlop. Jókai ezt is megnézte és aztán távozott.

Menetközben érkezett eléje Terenajó Csézar, aki Temesmegye és Zsigmondháza nevében üdvözölte a nagy férfiút, aki szívélyesen fogott kezét vele.

Ezután Jókai kocsira ült és kíséretével behajtott a várho. Itt kívülről megnézte azokat a helyiségeket, ahová a 13 vértanu el volt zárva. Kérdezősködött Hanecker kapitánytól a parancsnokság iránt.

A parancsnoksági épületből megláták őt Kerczek ezredes és Kholleer alezredes és ekkor már eléje siettek, Jókai gyalog ment eléjük és szívélyesen kezét szorított velök.

Kerczek ezredes megmutatta neki azt a két remek gesztenyefát, mely a templom előtt állt, majd bemutatott neki egy katonaszobrot; elvitte egy századkonyhába, hol a katonaszakácsok sürgölődtek s forgolódtak az ebéd elkészítése körül. A jó husleves mellett éppen savanyu kruplicusszupját készítettek. A konyhából a régi ágyuk telepéhez viték őt, melyet Jókai messziről szemlélt meg.

A kert megtekintése után Kerczek ezredes és Kholleer alezredes szívélyes bucsut vett tőle. Erre Jókai ismét kocsira ült és az ugynevezett 6-os kapuhoz hajtott, melynek mögötte van az a sáncz, hol a négy tábornokot fűbe lötték. Ezt csak a kocsiról nézte meg s innen a várat körülvevő alén át ismét a városha hajtott.

A várból a lyezeumba kalauzolták őt. Itt a főlépcsőzeten várta őt az összes tanárikar, élén Kövesdy Ignáczsal és Boros Vidával. Parecz bemutatatta neki a tanártestület minden egyes tagját, akikkel kezét fogott.

Bevezették őt az igazgatói irodába hol Kövesdy röviden elgázta a lyezeum építésének történetét, elmondva, hogy az építés Biblics Jakabné szül. Temján Margit asszony nagyszerű hagyatékából történt. Megmutatták neki a nemeslelkű nő olajba festett arcképét, mely az igazgatói iroasztal fölött áll.

— Kár, hogy nincs kellő világításba állítva, — mondá Jókai.

Erre elmondták neki, hogy a nagyszerű hagyományozónak megvan a mellszobra is. Bevezették a lyezeum disztortmébe, hol ez a szobor áll s Jókai megnézte azt.

Innen kijövet Hidégh Kálmán dr kérte fel őt, hogy tekintse meg a vegytani laboratóriumot. Jókai lement a helyiségebe, megdicsérte a lyezeum kölépcsőit, melyek ritka nagyságu szálkövek-ből állanak.

A laboratóriumban elmondta, hogy utazott ő egyszer ezen a vidéken, ugy Dézna körül és akkor elbámult azon, hogy szebbnél-szebb achát és malachit darabokat találtak a hegyen leverve.

Hidégh mutatott neki ilyen achátot, kimutatta, hogy az a hegy, melyen Jókai járt, Rézbánya lehetett.

Jókai megnézte a vegytani szertárt és így szól:

— Mindez nem volt az én időmben. — Bizonyennyi most sem minden tanintézetben található — mondá Boros Vida.

Bucszás után a lyezeum pompás természettani szertárát mutatták neki. Itt Antolik Károly fogadta őt és mutogatta meg neki a természetudomány remek kincseit. Jókai tiszteletére villanyvilágítást fejtett ki két tanár, ugyancsak forgatva a villanygép óriási kerekeit, amire egyik tanártárs azt mondta:

— Lám ez löeröre megy.

Ezen Jókai is elmosolyodott.

Antolik Károly mutatott ezután olyat Jókainak, amit még ő sem látott, lévén az Antolinknak saját találmánya, t. i. a hangmérőt homokkal vagy lykopydiummal. Egyszerű bőrhártya, melynek segítségével nagy hirtelenséggel ki lehet számítani a hangrezgés mennyiségét a hártján alakult bizarr alakzatokból. Egy nagy és egy kis üvegcső hangrezgését, továbbá egy idomtalan vasrud hangrezgését mutatta ki egy percz alatt. Ez utóbbi tízenhétézer hangrezgést adott.

— Évek kellenének ezek tanulmányozásához, nem egy fél óra — mondá Jókai. (Míntha bizony ezeket nem ér-

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TÁRCZÁJA.

— December 7. —

„Az aradi hősnök.”*

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Írta: Jókai Mór.

(A napegészen elsötétül. Szünet sötét lesz.)

Mind (Elszörnyednek): Hah!

A nap elsötétült. A proféta megátkozá a napot.

Suvax } János lábához térdelnek.

Donna } Palástját csókolják.

Suvax: Bizonyára te vagy az igaz proféta.

Gyömbér: Bocsáss meg, hogy kétkedtünk benned.

Pero: Meghajtom előttem a fejem. Bizony proféta vagy te. Tedd világossá ismét a napot s add rám áldásodat. (Le-térdel.)

János: (kezét az ég felé emelve): Te Nap, ki Gosme parancsára megálltál Gibeonban, vedd vissza ismét tündöklésedet. A nagy A dahabos nevemben én fölszabadítalak a nehéz átok alól.

(A nap ismét kivillanik s fokozatosan elmúlik rajta a sötétülés, mely eltart a felvonás végéig.)

János (kezét Pero koro-

nája fölétartva): Légy hát megáldva az A darahos nevében. Nöjön meg az árnýéköd s takarja je a földet: fejeddel érj a csillagok közé. Ellenséged repüljenek szét előttem, mint galambok a karvaly előtt, fussanak el, mint özekek az oroslán előtt. Nevedet rettegjék a hatalmasok és áldják meg, akik szenvednek. Légy nagy, hatalmas és dicsó.

Pero (felemelkedik).

Mind: Hozsánna a királynak!

Asszonyok } virágaikat

Donna } Pero elé

Sári } hintik.

Rózsza (selyemvánkoson bábérkoszorut tesz Pero elé):

Légy üdvözölve a hölgyek nevében, szívek meghódítója, hős király. Fond a koronádnak ágai közé még ezt a bábérkoszorut is, melyet eléd hozánk. Együtt járjon veled a hatalom és dicsőség.

Pero (A bábérkoszorú után nyul):

Kity (közéjük turakszik).

Pero, megállj előbb!

Pero: Ki vagy te vakmerő, hogy ide rontasz közénk?

Kity: A nevémet aligha ismered.

A metropolita küld neked levelet általam, amit el kell olvasnod azonnal, mert a fejedről van szó.

Pero: Add át az ünnepély után. Most ne zavart.

Kity: Késő talál lenni az ünnepély után. Pero! Jaj nélkül nem tudom, hogy fogod elolvasni.

Pero: En? Baj nélkül? Örült beszéd! Leghívebb emberek vesznek körül.

Kity: Eppen azt tudod meg a le-

vélből, hogy melyiknek a kardja van a számodra kiköszörülve.

Pero: Áruól volna itt? Egy pri-bék. Adsa a levelet. (Elkapja Kity kezéből a levelet, felszakítja, olvas, azután indulatosan toppant a lábával.)

— Ezer török fej!

Rózsza: Nem nyulok a koronádnak, a koszorudhoz Deli Markó!

Pero (gunyosan): Koszorúhoz? Szép! szép! Nagyon szép koszoru. (Elfordul Rózsától.)

Libaszáj: Ahá! Megörült ő felsége. Nem méltóztatik neki tetszeni, hogy legelőször az asszonyok fogadják, holott a város nevében a fűrmeneknek kellett és illet és dukált a hódolatot felajánlani. (Famulushoz): Nyujtsd elé a vánkost a kifivel.

Famulus: (A vánkoston levő kiflit Pero elé tartja.)

Libaszáj: Oh nagy király! Ki a királyok között a legnagyobb király vagy, engedd meg én nekem, ki az alattvalók között a legalattvalóbb vagyok, én a fűrmenerek között, a legfűrmenerebb, hogy azt az ősi jó szokás szerint, a meghódolást reprezentáló sós kifit dicsőrént elé prezentáljam.

Pero (Haragosan): Dugják be ennek a tapsifülesnek a száját. Lyukat beszél a gyomromba.

Józsza: (Megfogja a Libafáj kezét.)

Dulkó: (Szájába dugja Libaszájnak a sós kiflit.)

Libaszáj: Ez prezentálja a kinevezést. Ófelsége engem kinevezett valóságos belső titkos tapsifülesnek. Hozsánna háromszor a királynak!

Mind: Hozsánna! Hozsánna!

* Mutatvány szerzőnek e című gyönyörű vig-játékából, melyet a szerző felolvasott a „Kölesy-Egyesület” tegnapi estélyén s melyet szíveskedéssel átengedett lapunknak. A kiengészítésmései olvasóink a felolvasásról hozott tudósításaikban találják, mely által érthetőbb lesz ez a rész, mely a második felvonásból való. Szerk.

Mai számunkhoz egy fél lv melléklet csatolva van.

tené ő szintén jól. A két tanár ur meg lehet arról győződve. Az egyik nézze meg a „Fel, egészen az északi pólusokig” című, a másik pedig „A jövő század regénye” című regényét, ott majd meglátja, hogy úgy az ásványtanhoz, mint a villanyossághoz és matematikához mennyit ért Jókai. Tehát nem kell hinni Jókai e szerény mondásának. Különben ezt a két tanár ur ugyis fogja tudni.)

A tanulók arra a híre, hogy „itt van Jókai”, összefutottak és olyan éljenzással fogadták a nagy férfit, aki a „Mégis mozog a föld”-ben ugy megénekelte őket, hogy annak fele sem tréfa. A kis lelkesülők orozva törtek elő a folyosókról, csakhogy megéljenek és nagy írót, aki a saját külön fordító diákösztört fel-találta, ha nem Aradon is, hanem Debreczenben.

A lyceumban megnézte még a nagy Orczy- és Vásárhelyi-könyvtárt, azt a megjegyzést téve:

— Hja persze egy könyvtárt nem lehet így megzemlélni. Az ember csak a könyvek sarkait látja s ez pedig a könyvvel nem a legsarkalatosabb rész.

Távoztaban köszönetet mondott a kalauzolásért és áldást kért a tanárok működésére. A tanulók zugó éljenzése közt hagyta el a lyceumot.

Innen a kereskedelmi akadémiába hajtatott, hol a Bray Lajos igazgató fogadta őt, megmutatva neki a készülő disztermet alapítási márványtáblával, bemutattott egy osztály-berendezést, mikor még a tanuló is benn voltak, akik távoztakor szintén zajosan megéljenek-tek őt.

Az akadémiából a templom-utcai finiskoláhos hajtatott. Itt senki sem várta a nevezetesség látogatását. Itt találomra a S z a t h m á r y István tanító osztályába nyitottak be, hol az 54 tanuló tisztelettel felállt a látogató érkezésére és mindvégig állva maradt.

Jókai hosszasán kérdezősködött Szthmárytól az oktatást illetően s végzetül hosszasan megrázva a tanító jobbát, így szólt:

— Ez a legnemesebb hivatás a világon.

Ez idő alatt összejött a tanítói kar Preisinger Józseffel élén. Meg akarták mutatni az iskola pár disztermét. Ez idő alatt P a r e c s István elmondta neki, hogy már eddig 350 ezer frtot költött Arad iskolaépítésre és évi iskolai költségünk 70 ezer frt. Jókait meglepték ezek a nagy számok. Gratulált hozzá.

Mint hogy a diszterem nem volt felnyitható, Jókai és kísérete eltávozott.

Ezután Jókai kihajtatott a Neumann-gyárra, hol az egész Neumann-család fogadta őt a lépcsőzetben Neumann Daniélné háziasszonyjal élén. Neumann Daniél kis leánya egy gyönyörű csokrot nyújtott ki Jókainak, mit a nagy író látható örömmel fogadott.

Ezután megtekintették az őriasi ipar-telepet, minőhez fogható nincs több a monarchiában. Jókai a legnagyobb érdeklődéssel nézett meg mindent és kérdezősködött a szeszüzleti viszonyok felől, melyekre Neumannék a legjobb aka-

rattal sem tudtak valami jót mondani.

A gyár megtekintése után a Neumannok pompás dejeunerrel szolgáltak. Ennek folyamán Neumann Ede felkösztönte röviden Magyarország koszoszú iróját. A felkösztöntő a társaság lekésen megéljenete.

Jókai Mór a tősztra így felelt: E szives felkösztöntőt én röviden csak azzal viszonzom, hogy amiket láttam, el fogom mondani Wekerle pénzügyminiszternek.

A Neumann-gyárból Jókai fél kettőkor érkezett vissza a városra.

A felolvasás.

Őriási közönség adott egymásnak találkozt a városban disztermében. A képviselői padokat szébbnél-szebb hölgyek foglalták el, s helyeken kizárólag ők települtek le. Nemesek Arad város hölgyei, de vidékről is jöttek be számosan, hogy Jókai felolvasásán jelen legyenek. A pénztárnál összesen 900 egynéhány jegyet adtak ki. A zsúfoltság olyan volt a terem minden részében, hogy alig lehetett mozogni, annál is inkább, mert mindenüvé ahova lehetett, székeket raktak be. A rendezői teendőket kizárólag Szalac Gyula polgármester végezte, akinek közbenjövete nélkül nagy zavar állott volna elő. Ugy segített a bajon, hogy a hölgyek egy nagy részét felkérte, hogy a karzatra sziveskedjenek felfaradni, mire a karzat is tömören tele lett hölgyekkel.

Közéletünk nevezetesebbjei közül jelen voltak: Fábián László, Salacz Gyula, Szthmáry Gyula, Boros Béni, Vásárhelyi László, Varjassy József, Szalay Antal, Glatz Antal, Fábián Lajos, Hász Sándor, Mittelmann Bódogné, Sonntagh Gyula, Schöpkész Ede, Sallay Béla, Institúrisz Kálmán, Ternajgó Cezár, Barabás Béla, Walder Gyula, Vass Gusztáv, Inkey Emil, Ortutay Gyula, Dálnoky Nagy Lajos, Varjassy Lajos, Parecz István, Sarlot Domokos, ifj. Kristóry János stb.

A felolvasó asztalon a két gyertya, a mellé állított előnké csengettyűvel igen komoran vette ki magát. Szinte oda képzelt magát az ember az érdekes esküdtőszékbe és szinte hallani veltük az előnké hangját:

— Kérem a közönséget, óvakodjék a tetszés vagy nem tetszés nyilvánításától. (Mint ha az lehetett volna.)

A komorságot csak az asztralra tett pohárka cognac enyhítette, mert mint tudva van, Jókai cognaccal nedvesíti meg ajkát, ha felolvas.

Amint Jókai a terembe lépett, már előzőleg szűnni nem akaró tapsal fogadták.

Jókai megjelenése után a d a l k e d v e l ö k egyesülete rázendítette a megnyitó kardait és oly szépen énekelte, hogy üdvözölnünk kell az együletet e szép sikerért. A megnyitó dal után népdalokat adtak elő éppen olyan szépen és szabatosan. A közönség viharosan megtapsolta őket és karmesterüket K e r t a y Edét.

Ezután Jókai Mór lépett a zöld asztal elé. Alig akart szűnni a taps, melylyel tetszésüket fejezték ki. A zaj közel 10 percig tartott. Felolvasásának magyarázatul előadja, hogy másfél század előtti történet az, midőn III. Károly alatt minden katonaságot kivontak a Rajna mellé és a felháborodott szerbek ezt az alkalmat felhasználva, egy rácz vezér kiálította magát magyar királynak. Az aradi várat nem védte csak egy csapat szerb. A másik rész egy szentadrásbi bíró állott, ki új prófétának adta ki magát. Főelve volt: mindenki tartson két feleséget. Ezek ketten szöveteztek

egymással és megakarták hódítani az országot. Hanem az aradi nők oda állanak a sáncokra és nem akarják bebocsátani az ellenséget. Ekkor érkezik meg áruhában Arad megye alispánja és azt mondja a nőeknek, hogy ne álljanak ellen, hanem vegyüljenek az ellenségek közé és aztán veszték össze egymással Szegecinéz Pera rácz vezért meg a hadát a próféta hadával. Eddig az első felvonás, melyben az alispán szép neje, Piroska játszsa a főszerepet.

A második felvonásban a „prófeta” már megkoronázta magát Mémárott koronájával. Innentől kezdve olvasott fel szerző a szindarabjából. (Erről a részről lapunk tárczájában mutatványt közlünk.) A felolvasott részben a maga teljében ragyog Jókai humora. A közönség sokat kacagott a mondásokon és helyzeteken, mint pl. két apostollal bizonyítatt a prófeta, akik azonban kétféleképpen beszélnek. A prófeta szól:

— Egyformán hazudjatok apostolok. Vagy midőn a profétája néve kérdézték a hívőt, hogy a prófétája mért nem lett a király, ha olyan könnyen megy a koronázás.

— Hát csak azért, mert a háboruban a ktrály elől, a prófeta azonban hátul megy.

Sokat nevettek a prófeta biztatóisain, melyet zugulóló népeink elkövet, az aradi hagyomány, sárgarépa- és káposztásföldök históriáján.

A darabon azonban főfönaként a komoly korrajzi jelleg vonul végig és őriási szinupadi hatást ígér.

Az előolvasott második felvonás zajos hatást keltett és a taps nem akart szűnni. Mikor elcsendesedtek, az aradi hölgyek két kiküldöttüség: Mittelmann Bódogné és Barabás Béláné átadta neki az aradi hölgyek ezüst koszoruját. A dikciózt Mittelmann Bódogné tartotta, mondván:

— Fogadják Nagyságod szivesen e koszorút az aradi hölgyek tisztelete jelöl.

Jókai a koszoru átvétele előtt elbeszélte, hogy levelet kapott egyszer Aradról, melyből bizonyos történet származott és azt mondták neki, hogy aradi nő öt többé nem hallgatja meg.

— Fogadjunk, hogy meghallgat, mondtam én és elhatároztam, hogy megírom az aradi hősnőket, azt majd meghallgatják. Köszönöm e szép figyelmét.

A Kőlcsey-Egyesület koszoruját Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő nyújtotta át, köszönetet mondva a megjelenésért.

Az aradi kaszinó-egylet nevében Varjassy József igazgató nyújtott át díszes koszorut a legnagyobb magyar írónak.

Az aradvidéki tanítóegylet koszoruját György ö s s y Rudolf nyújtotta át Jókainak, aki ez egyesületnek tiszteletbeli tagja.

Ezután Varga Ottó állott eléje az írók és művészek koszorujával, mondván: „Nem dicőittem nevedet, mindenki tudja: ki vagy te, a merre magyar lakik, a merre a magyar szó elhat. A multtal megismertettél bennünket zengzetes nyelven, varázsszávalaidal megbabonáztál, s ezért e koszorúval mi nem akarunk jutalmazni téged, hanem egy jelt adni kezdebe, hogy az Álföld ama városáról, melyet Aradnak hínak, meg ne feledkezél.

Ezután még a kereskedelmi akadémiás önképző köre nyújtott át neki díszes koszorut.

Jókai Mór ezután ezeket mondta:

Engem ezek a koszoruk agyonnyomnak és ezekre én nem tudok más választ, mint hogy helyre igazítom Kőlcsey Hymnusát, melyben azt mondja, hogy „Megbűnhődte már e nép a multat, jövendő.” A multat megbűnhődte, de a jövendő

megérdemelte. Ez a jövendő a jelen fiatalságáé, amely legyen boldog. Azzal a tudattal szálak siromba, hogy az is lesz.

Fogadják halás köszönetemet.

Falrengető taps követte e beszédet s a taps még akkor is tartott, midőn már Jókai leült a számára a főispánné aszszony mellett fenntartott székre.

Ezután Kővér Gáborné énekelte el egyszerűen a Pásztor románczát Hűszly Jakab díszkrét zongorakiséréte mellett. A gyönyörűen előadott gyönyörű ének méltó befejezése volt az ünnepélynek, minőt még nem látott az aradi város ház disztermé.

Oly nagy volt a hallgatóközönség, hogy annak eloszlása a termékből egy fél óráig tartott.

A felolvasás végeztével Jókai szobájába vonult, hol fogadta az újságírók küldöttüségét, kiket a töle megszokott szívelyességgel fogadott és darabjának egyik legszébb részét annak kéziratával rendelkezésre bocsátotta. (Ezt a részét lapunk tárczájában találja az olvasó.)

A bankett.

A „Czigánybáró” előadását a második felvonás végén hagyta oda és átjött a „Fehér-Kereszt” nagytermébe, hol a kétszáz fön felül közönség lelkes éljenzéssel fogadta, midőn a terembe lépett. Jókai természetesen az asztfőlt foglalta el, s F á b i á n László főispán és kedves neje voltak a közvetlen szomszédsái. A környezetben ültek: Bohus István, Cronnenbold tábornok, Boros Béni és neje, Salacz Gyula, Stieglitz ezredes, Szathmáry Gyula, Vásárhelyi Béla, ifj. Kristóry János, Bing Vilmos, Varjassy József és Árpád, Vásárhelyi nővérek, Mittelmann Bódogné és neje, Fábián Lajos, stb. Arad város színéjvája és szépe.

A bankett alatt a 33-ik ezred zenekara játszott. A menü a következő volt:

Menu.	
Tok tatár mártással	Magyarádi Mészi Cabinet
Striai kappan	
Jérece	
Ruoza	Vegyes saláta
Vegyes saláta	
Vegyes Crémek	
Jardinetto	

Arad, 1830. december 6-án. Pohl Károly.

Az első tősztot Fábián László főispán mondotta. Az idő — gymond — mintha öntudattal bírnának, megszűnik minden kornak a maga embereit. Az ötvenes években nem volt szükség hadvezérekre. De nagy költőre igen. És ime a nemzeti geniusz megszült Jókai Mór (Zajos éljenzés), ki búbagy tollának varázsaival meghódította sziveinket és szabad szü hangzik a magyar hazában és felpeszdül a tevékenység és államélet minden tésén s hábár a vezérnek nagy tevékenységét a haza több tésén kívánja igénybe venni, és veszi is, azért ő a zászlót nem hajtotta le máig sem, hanem szellemének gazdag forrásából, újabb és újabb kincsekkel ajándékozka meg irodalmukat. Művei, melyeket kezdetben csak e nemzetért írt meg, ma az egész világon hirdetik a magyar nevet, és mi jelenleg azon szerencsében részesülünk, hogy irodalmunknak és közéletünknek ezen jelességét körünkben tisztelhetjük. A „Kőlcsey-Egyesület”-nek köszönhetjük ezt, midőn lejött, hogy ezen hazafias egyesület támogatssa. Mindezen áldozatkészségeiért, mindnyájunk nevében hálánk és köszönetünket fejezem ki, és kívánom, hogy

őzvegvet, kinek szeretett Daphneja bírást köszönhet.

Fiatal özveggyé! évei számára már nem igen lehetett ezt mondani, miután Judith ekkor már a negyvenhárni közel, de azért alig nézett ki harmincznak. A gondolatan életmód, a föl tonos mulatások, a sok utazás megőrizték Judith ifjuságát és kedélye ragyogosságát, s egészséges színei még csak emelték fiatalos kinezését. Keröl még most is mindig voltak, de ő mindeniknek kosarat adott.

— Elég volt nekem már a házasaletből! — mormolá ilyenkor, különös mosoly kíséretében magamagának.

De a mulatásokra soha sem unt rá, ami abból tünt ki, hogy minden meghívást elfogadott, és mindenütt ott volt. Nagyon szeretett azokivül új ismeretsegeket kötni. — Mert az engem szórnyen szörakoztat — mondá lady Helénnek.

— Ah, nem is képzeli, mennyire örülök, hogy önt viszonlíthatom! — szölt Judith öszinte örömmel hanggal; — egészen regényesnek tűnik fel előttem, hogy ismét találkoznék!

— Valóban... az ember életében sokkal több regényes esemény fordul elő, mintsem előre gyanítaná! — szölt mélabus hangon Mrs Orlincourt, Judith látása férje halálát és azt a kétségbeesett állapotot juttatván eszébe, melyet akkor érzett, midőn Mrs Winstayt először megismerte. De a szomorú visszaemlékezéseket csakhamar elűzte más boldogabb érzés, amint Daphne örökbefogadására és Charles születésére gondolt vissza.

— Nos, hát hogy van kis nevelt leánya? — keréd Judith legszeretelméltöbb hangján. — Remélem, nem bánta meg, hogy föfogadta? Csinos lett? És hagyja magát arra nevelni, amire ön akarja?

— Oh, önnek mindenesetre el kell jönnie hozzám és megnéznie kis leányomat! — felelé Mrs Orlincourt elrészenyülve.

(Folytatása következik.)

az uristen hazánk javára és dicsőségére sokáig, sokáig étesse! (Zajos taps és éljenzés.)

Fábián főispán e gyönyörű, magvas beszéde általános tetszést keltett, s mindeu ki a legnagyobb élvezettel hallgatta azt.

Erre Jókai Mór állott fel és a következő nagy tetszést keltett toasztot mondá:

E poharat emelem Arad városára: akit nem olcsó hízalgekből neveztem a magyar városok ideáljának. Negyvenegy év előtt töltöttem itt életemnek legszomorubb napjait, láttam e várost mint romhalmasz, s láttam itt Hungáriát porrá omolni. Most pedig látom itt a paloták, iskolák, gyárak, ipar, kereskedelem és művészet városát s ennek közepésből Hungária ércszobrárt kiemelkedni, megal- kotva az örök idők számára. Csodaérzés fog el, mikor azokat a domborműveket körülnézem ércbe véste, akikkel negyvenegy év előtt itt e helyen találkoztam élő alakban. Valóban ily nagy emelkedést a mélyből a magasba egy város sem mutat fel, mint Arad. De nem ez az, amiért én e várost magasztalom, hanem az, hogy e város nagy emelkedését kőfalakban úgy, mint szellemben, nemzeti vagyonban úgy mint virtusokban egy edül ön magának köszönheti, minden pártfogás és gyámolítás nélkül. Város, melyben a jótékonyági, emberbaráti, közművelődési együletek száma legió, melyben a magyar színművészet szubvenzió nélkül diszlik és becüsletet vall, mely saját fiainak és leányainak filléreiből elhunyt dicsőink emlékére európai színvonalon álló művészi remeket alkotgat; város, mely bölcs hazaszeretettől sugallt közérzületét törvényhozáskunk termében legelső publicisztánk által képviselteti; város, melynek oly magaslékű vezetői vannak, mint tisztelt főispánunk és polgármesterünk: Ez a város bizonynyal megérdemli, hogy tisztelettel hajoljunk meg előtte.

Az Eg áldjon e város vezéreinek végső pillanatukig, a városnak pedig örök mindenkorig tartó ifjuságot!

Zugó taps, és éljenzés kísérete a pompás szavakat, és mindenki lelkesülten üríté ki poharát.

Varjassy Árpád így szólott ezután: Mélyen tisztelt Társaság!

Kinek eszményi világa nincs, kinek kebelét az önségérte betölti: nyomtalanul tűnnek el életévek, élete leperog mint felhuzott óramű, s beomlott sírhantján a korhadó keresztel elvész emléke is. De kinek agyat eszményi gondolatok feszítik, szívét epedő honszerelem lázasan lükteti, s lépteit az emberszeretete érte vezérli: annak élete, miként a nap termékenyít, s bár sírján alkorhad a jel, de nem vész a kegyelet és emlékezés, mert a történelem örök.

Oh! mily keserű végezet, midőn a honfi küzdelmes élete alkonyán felkiált: Nemzetem! multadban nincs öröm, jövődben nincs remény! De viszont mily boldogító egy kegy, oly korban születni, midőn egy nemzet újja születik, s a küzdők élén küzdeve, egy viruló nemzet kezéből fogadni a babért.

1825 nemzetünk történetének karacsönyünnepe, megszületett az Ige, az Eszme! Feltűntek a napkeleti csillagok, megszületett az író, a költő, a törvényhozó: Jókai Mór, nemzetünk e hármass csillaga.

Magad öltetted a babért, nagy Férfit! engedd, hogy fonjunk ágáról koszorút, s reá hintve szivünk virágait, engedd, hogy átnyújtsuk a babért.

Mélyen tisztelt Társaság! — az aradi Kőlcsey-Egyesület a magyar közmvéledés szolgálatára egy szerény hajlékot emelt. Jókai Mór újbel felszenteslé e hajlékot, s a hivenek áldozatra ösztönző példát adott. Mi áldozni fogunk, áldozni a személyben, melynek egyik oltárképe Jókai Mór leend.

Elj sokáig teljes szerencsében, s őrizd meg Aradot boldog emlékekben!

Nemsokára ismét Jókai Mór állott fel és a következő gyönyörű tősztot mondá Arad hölgyeire:

E pohárköszöntőssel üdvözölöm Arad város hölgyeit. Aradi hősnők! írтам a multból, s itt találom az aradi hősnőket a jelenben; harczolva ugyanazt a harcot, melyet elődeik vívtak, ugyanazon fegyverekkel. A szellem és szeretet fegyvereivel a hon és nemzet iránti szeretet harczát. Ök védnek, ök hódítanak nem erőszak, nem a gyűlölet hatalmával; hanem a szeretet búbagójával. Védik a családot, védik az otthon. S a család és az otthon a hazának és a nemzetnek szanczai. — Az aradi szépnem érdeme az, hogy Arad városa maga is ily szép lett. Legyen ezentúl is az ő kezükben a vézenylet: vezessenek bennünket abban a nagy harczban, melyet a magyar nemzetnek saját hazájában végig kell küzdeni: a meggyőző szeretet, az önfeláldozó szeretet, a fájo szeretet harczában, melynek diadalát e város fennen hirdeti. Amit fegyver meghódít, azt fegyver el is veheti; de amit a szeretet meghódít, azt senki sem veheti el tőlünk. — E hősnők éljenek soká, és legyenek mindenkor boldogok és megláda!

Folytatás a mellékleten.

vit. Ez a levél jégge fagyasztott. Te felolvasztad a jeget. Im elfogodom az általad nyújtott koszorút. S hogy lésásad, mennyire meg tudom azt becsülni; ketté szakítom azt. Egyik felét feltűzöm kardomra, a másik felét pedig a te homlokod boglárjára tűzöm. Legyen ez a mai nap kétszeres ünnepe. Koronázásom és menyegzőm napja. Ugyanazon egyházfedelem, aki homlokom fölkenne, kösse össze itt mindjárt kezeinket. Ugyanazon baldachin alatt, mely idáig beárnyékol, itt az egész nép előtt tartsek meg ünnepléyes egybelésűnket.

R ó z s a: Uram. A te kivánságod nekem parancsolat s parancsod teljesítése üdv és gyönyör.

P e r o (M a g á b a n): Na, itt a férje a sokaság között s ha annak a szívében magyar vér folyik, ugy erre csak eljön. S ha nem jön elő, akkor igazán halva van.

J á n o s: Hohó! Ez az istenkatonája el akarja csizelni az orrom elől a tulajdon menyasszonyomat. Ennek eléje állunk a gémmel. Apostolok! Siessünk összegyűjteni a többi apostolokat.

J á n o s (balra széjjel Csuvász G y o m b é r)
Csuvasz (balra széjjel mennék.)

P e r o (Leányokhoz): Nyoszolyók, adjátok menyasszonyomra a nászpalástot.

P a n n a: (A nászpalástot Rózsa fejére tesszik, mely őt talpig letakarja.)

F o r r a y: De ezer milliom tatár! Ez már sok a játékból! Én közéjük vágok!

R á n k ó: Légy eszedem. Ha elarudol magad, mindent felforditasz.

J o l á n (Forrayt átöleli): Az ég re

kérlek bátyám, ne heveskedjék. Mindnyájunkat el fogsz veszíteni.

P e r o (Figyellemmel nézi a csoportot és aztán Rózshoz fordul): Hát ott a sokaság között ki legyen az a bozontos szakállu alak? aki tüzes nyilatkat szór a szeméiből felém és feléd? Kezeivel a kardja markolatához kapkod s a fejét daczosan felhánja. Nem ismered, ki az?

R ó z s a: Az ott? Az a süvem, megboldogult férjemnek bátyja, Forray Ferencz.

P e r o: Az a süved? Es az a fiatal hölgy, aki gyöngéden ölelgeti?

R ó z s a: Az meg Jolánka öcsém-asszony.

P e r o: Ugy? Öcsédasszony. Ugy játszik, hogy a süved és öcsédasszonyod szeretik egymást. Szép pár lesz belőlök. Csináljunk kettős menyegzőt e napon. Velünk együtt ök is legyenek a pap által megláda.

R ó z s a: Amint kívánod uram.

Brooke Finchley leánya.

(Regény.)

Az „Aradi Közlöny” számára angolból fordította: V á s á r h e l y i J a n k a .

Boldog Daphne! Amint repült vissza a pénzszel Charleshez, igazán nem volt több hozzá hasonló kedvező vidám te remtés.

— Itt van, édes Charlie, — kiáltá, három darab aranyat téve öccse kezébe, — elég lesz? Ez összes pénzem, különben többet hoztam volna.

— Több mint elég, — felelé Charlie szeretetteljesen öszezokolva nővérét. — Isten veled, Daff. Csütörtökön idejére itthon leszek. Mondd meg anyácskának,

hogy jó ebéddel várjon bennünket, valami olyan nem közönségesse.

— Szolgáljátára, parancsnok uram, — szölt a fiatal leánya, trefásan szalutálva öccse előtt.

— Es Daff, — tette hozzá Charlie, hirtelen visszafordulva, — légy szives, nézd utána, hogy Tucker rendesen gondját viselje „Ben”-nek. Ugy vettem észre, hogy szegény kutyámnak nem valami jó dolga van, ha én nem vagyok itthon.

— Magam fogom gondját viselni, Charlie, — igérete szolgálatkészen Daphne.

— Aztán az aranyhalaim; minap is elpusztult egy, mikor egy hétig nem jöttem haza.

— Bizd csak rám, édes, — felelé a leánya.

— Akkor hát Isten veled, kedves Daff!

— Isten veled, drága Charlie! — szölt Daphne, — légy nyugodt, mindenre ügyelni fogok, — itt, ott és mindenütt. — Lovagolhatnál egyet ma délután Robinon, hogy kissé mozogjon, — kiáltozt még vissza Charlie.

Daphne csak fejével intett, s ugy nézte, amint kedvence csakhamar elült a fák között. Máskor mindig ő kísértte egy darabon Charlie-t, de most nem lehetett, Mrs Winstaye kocsija ott állott a feljárt előtt, s az özveggyé benn van anyjánál a nappaliban, s ő minden percében várhatja, hogy őt is behívják. Pedig Daphne csaknem ellenszenyvel viseltette ezen vendégük iránt, ki ugyan csak néhány év óta volt itt a vidéken, s most is csak legfeljebb egy-két hónapra évenként. Mrs Winstaye ugyanis egy vadászterületet vett ki a közelben, s a vadászvadot töltötte itt.

A szomszéd birtokos egy alkalommal nagy ebédet adván, meghívta Mrs Winstayt és Mrs Orlincourtot is. Itt újították ök aztán meg, egykor a tengeren kötött barátságukat. Mrs Orlincourt öszintén megörült, midőn meglátta a fiatal

E felsőes szavakra általános tetszés közt ülték ki ismét a poharak. Ifj. Kristófy János, rövid szavakban, Arad iparosai nevében ültette Jókait. (Zajos tetszés.)

Ismét Jókai Mór emelt poharat, Háromszor iszik a magyar — mondá. — Engedjék meg, hogy harmadszor a magyar társadalom egy kiváló osztályára emeljem poharamat. Ez az osztály, mely úgy bele van olvadva a nemzet lelkébe, hogy onnan kifejtetni nem is lehet. Ez ugyan röviden nemetül végzi a szavait és nagy tetszés közt élteti a közös hadsereg jelenlévő képviselőit. (Zajos éljenkiáltások. Eljen Cronnenbold tábornok!)

Kevés várta Cronnenbold tábornok állott fel és az ő ismert ékesszólásával mondá el, hogy igen hizelek nekik, hogy a mi vendégünk róluk katonákról is megemlékezzet. Aradon a katonaság mindig különösen figyelem tárgya volt, de rendkívül jól esik nekik, hogy Magyarországgal szembe harczosa Jókai Mór ily szépen nyilatkozott róluk. A népszerű tábornok azt hiszi, hogy Jókai nézetével találkozni, midőn kívánja, hogy az egyetértes, mely eddig létezett a polgárság és katonaság közt, továbbra is szilárdul fennálljon. (Riadó éljenzés. A katonaszenekar a „Rákóczi“ zendit rá. Nagy lelkesedés.)

A zenekar később frenetikus tapsok között, a Hunyady operából játszott a később viharos lelkesedést kelte „Tied vagyok hazám“at játszotta el, úgy hogy a közönség tomboló lelkesedése nem ismert határt és ismét a Rákóczi és Hunyady-indulóra került a sor.

Egyáltalán osztatlan dicséret illeti a katonaszenekart, mely az estén valóban nem zombolt ki a magát.

Jókai Mór, a társaság nagyrésztől búcsút véve, riadó éljenzések közt hagyta el a termet.

Arad ünnepelt vendége ma reggel 8 órakor visszautazott Budapestre.

Városi közügyek.

Arad város decembri közgyűléséhez.

(Folytatolagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1890. évi szeptember hó 10-én, d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben felveendő ügydaraboknak.)

23. A gazdasági szék jelentése, a városi fogatok fenntartása körül egy év alatt felmerült kiadásokról s azon munkák értékéről, amelyek azokkal az utczatisztítási teendőkön kívül teljesítettek.

24. A tanács jelentése, a folyó évi november hóban elő- és leirt állami adók után esedékes községi adók elő- és leírása iránt.

25. U. a., a setányfaiskola és faszorok, továbbá a szegények részére előirányozott gyógyszerek kiadási rotatívánál felmerült több kiadásnak fedezése tárgyában.

26. U. a., Szathmári Sámuel által emelt új épület községi adómentessége tárgyában.

27. A 13 vértanúsoborbizottság 1890. évi december hó 3-án tartott üléséről felvett jegyzőkönyv.

28. Vasvármegye közönségének átirata az aradi vértanúsobor leleplezési ünnepélye alkalmából tett jótékony alapítványok tárgyában.

29. A polgármester jelentése Zakariás Géza városi számtisztnek az állam számviteli vizsgáló letételi határidőjének egy évvel meghosszabítása iránti kérvényére.

30. U. a., Hofbauer Lajos aljegyző elhalálozásával Arad sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésbe jött egy aljegyzői állásnak betöltése iránt.

31. Müller Károly törvényhatósági bizottsági tag indítványa a jövőben Arad városba érkező miniszter urak vagy egyes kiválóbb egyének elhelyezése tárgyában.

32. A polgármester jelentése Hofbauer Lajos legelőbb adó fizető törvényhatósági bizottsági tag elhalálozásával a sorban következő legelőbb adó fizetőnek a bizottsági tagok névjegyzékébe való felvétel iránt.

Aradon, 1890. december 6-án.

Kiadta:
Instittör Kálmán,
főjegyző.

Külföld.

Vilmos császár beszédéből. Vilmos császárnak az iskolákra vonatkozó beszéde nagy felűntést kelt mindenütt. A császár e szavaira: „az összes úgynevezett és h s g k a n d i a t u s o k, nevezetesen a zsmnalista urak, többnyire elzüllött gimnazisták, ami veszély ránk nézve“, a „National Zeitung“ azt a megjegyzést teszi, hogy a sajtó, mint minden pálya nagy különféléseget mutat fel, a császár. bizonyára rosszul informáltak a sajtóról. A német zsmnalista nem „shenkorások, amit az is bizonyít, hogy magasabb állami hivatalnokok gyakran pályának lapokhoz és tevékenységére nézve a német sajtó versenyezhet a közélet bármely más tényezőjével. Vilmos császár beszédjének befőző részéből, amelyet csütörtökön a felsőbb oktatás ügyében egybehívott értekezleten tartott, a Reichsanzeiger utólagosan a következőket közli: Hogy megkönnyebbitessék a teher ama tanulóira nézve, akik csak az egy éves önkényesi jog eléérése tőrekzenek, ajánlatos, hogy ott, ahol az egy éves önkényesjelől az iskolából távozni akar, vizsgálat alá vétessék és hogy a realiskolai tanulóira nézve az egy éves katonai önkényesség a távozási bizonyítvány megszerzésétől tétessék függővé. A grammatikai vizsgálat nem kapcsolandó össze az érettségi vizsgával, hanem egy vagy

két osztályal lejjebb helyeztessék s az egy éves önkényesi vizsga ezzel kapcsolassék össze. Csak a tanulók számának az egyes osztályokban való csökkentése által juthatnak ismét érvényre a nevelés és a jellemképzés mozzanatai. De nem volna szabad, hogy olyan fiatal egyének oktassanak, akiknek saját jellemük szorult gyakra kiképzésre. Hiútpeter (a császár nevelője) jelszava: „aki nevelni akar, magának kell nevelnie lennie“ nem alkalmazható általánosságban a jelenlegi tanítókra. Fő dolog az, hogy a tanító neveljen. Elő kell készíteni az ifjúságot a mai praktikus életre. Felsorolja a tanulók számára, a heti oktatás óraszámára, az iskola-betegségére és rövidlátók számára vonatkozó statisztikai adatokat, ismételtelen hangsúlyozta a császár az egészségügyi kérdést.

Legujabb posta.

A tüdővész gyógyításához. Több haláleset közül, melyek a Koch-féle limfával való beoltás folytán következtek be, egy eset különösen nagy felűntést kelt Berlinben. Egy beteg ugyanis, aki a „Central-Hotel“-ben lakott, azért halt meg, mert a beoltás után minden orvosi felügyelet nélkül maradt, Koch ebből az alkalomból kettőzött figyelmet és lelkimeretességet ajánl az orvosoknak a befecskendések alkalmazásánál és a befecskendések után való felügyeletnél.

Natália memoranduma. Azok a tárgyalások, melyeket Grucis miniszterelnök a reagensség és a kormány nevében Natália királynéval folytatott, végképp megheiusultaknak tekinthetők. A királyné memorandumát csütörtökön a szkupstina elől terjeszté; ennek okául azt mondják, hogy a kormány nem akarja magát arra kötelezni, hogy Natália és Milán király közt amarra nézve kedvező egyezséget hozzon létre.

A kompromitált ir pártvezér. Az ir táborban egyre hevesen folyik a harcz. Parnell ki se fogja a gyalázásokból Gladstone ellen, akit azzal vádol, hogy világéletében sohasem adott nyílt, egyenes és becsületes választ. Gladstone, úgy látszik, valcban falhoz van szoritva; vagy elfogadja, hogy az ir parlament egy rendőri, mint az agrárius törvényhozást magában összpontosítja, azonban ezzel teljesen feladná előbbi pozícióját, de Parnell az ir pártvezetőtől való visszalépésre kényszerítet, vagy pedig elutasítja ezt a követelést, s úgy Parnell kétségtelenül győztes marad s tovább is megmarad az ir párt élén. Híre jár, hogy Gladstone az ir képviselőnek a fenfőző kérdéseket illetőleg oly ígéreteket tett, hogy az egykori Parnellpárt többsége ezzel meg lesz elégedve. Ennek következtében arra az esetre ha egyesség jön létre, Parnell feltétlenül visszalépésre fog kényszerítettetni. Azonban a tárgyalások még folynak s azokat Gladstone kívánságára a legnagyobb titokban tartják.

Naptár.

December 7. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Ambrus. — Protestáns naptár: Ágota. Görög-keleti naptár (nov. 21.): Katalin. — A nap kél 7 óra 31 perczerk, nyugszik 4 óra 7 perczerk.

Hétfő. Későnyitár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 757.1 mm., délután 2 órakor 757.2 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor $^{\circ}C + 4.7$, délután 2 órakor $^{\circ}C + 5.1$. Szél irányja és erve: reggel 7 órakor DN. 2, délután 5 órakor N. 4. — Főhőzet: reggel borult, esik délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 2 mm.

HIREK.

Lakoma Jókai tisztelőre. Jókai Mór tisztelőre Fábian László főispán tegnap ebédet adott, melyen a háziakon és Jókai Móron kívül jelen voltak: Sallac Gyula, Vászárhelyi Béla, Bohus István, Boros Béni, Szathmáry Gyula, Hász Sándor, Varjassy József, Antolik Károly, Varjassy Árpád, Sarlojt Domokos, Instittör Kálmán, Parecz István, Dálnoky-Nagy Lajos.

Az első felközöntőt Fábian főispán mondotta Jókai ra, ki viszont a „házigazda családját“ éltette. A kitűnő fogások és borok mellett kedélyesen lefolyt lakoma kozben bő alkalma nyílt Jókainak Arad viszonagságos napjairól, melyeket a szabadszonghat alatt átél, elő szemtanuk elbeszéléseiből közvetlen értesüléseket meríteni. Jókai a szívélyes meghívást az aradi Hegyaljára leendő kirándulást illetőleg azzal a kedélyes kifogással ültötte el, hogy majd akkorra tartja fenn a szerencsét, mikorra a szőlő érik a Hegyalján, t. i. az őszre. A jelen volt vendégek azonban komolyan vették az ígéretet s avval fenyegették meg Jókait, hogy ha megelégednek adott ígértéről, egy olyan idelevényt fog kapni, mely valamennyi jelenlévő nevével bírva sőt elvált. Az ünnepelt vendég a bájos háziasszony oldala

mellett mindvégig pompásan mulatott, s a társaság 4 óra felé oszlott szét, hogy egy órával később ismét találkozzék a felolvasáson.

Az aradi kaszinó-egylet december 14-én délelőtt 10 órakor, rendes köz- és tisztújító-gyűlést tartja, melyen való megjelenszre a t. tag urakat felkéri az igazgatóság.

Arad világitása. Nem valami fényes illumináció, hanem a városnak gázzal való világitását értjük, mire nézve az erre kinevezett bizottság a felgyújtási és eloltási naptárt ma tárgyalta le. E szerint az 1891-ik évben a város világitása 10144 frt 35 krba kerülne. A bizottság ülésében részt vettek Sarlot főkapitány Pekár Károly, Stepnicska igazgató Pless Mór, Virágh Lajos főmérnök és Nachtiné bel Odón városi mérnök, mint a bizottság jegyzője. A múlt évben ez cizmen 186 frttal kevesebbet költött a város, de a jövő évben egy fél éjjeli lámpával kevesebb, de két reggelig égő lámpával több lesz.

Allás a városnál. A december havi közgyűlés előtt Sallac Gyula polgármester bejelenté Hoffbauer Lajos tb. városi főjegyzőt elhunytát és a jegyzői hivatal felhatalmazott teendőinél fogva kérti fogja a közgyűlést, hogy a második aljegyzői állásra a pályázatot még a jelen közgyűlésből hirdesse ki.

Sajtóper. Putnok Imre egresi jegyző sajtóper indított Pirk máyer Alajos perjámosi hírlapszerkesztő ellen. Az ügy tárgyalására az aradi sajtóbírósági elnök január 20-át tűzte ki.

A róza vándorlása“ című zenemű-ének összpőbjára folyó évi december 8-án este 8 óra helyett f. é. december 18-án d. u. 3 órakor fog a Krispin-féle teremben megtartatni. — Felkéretnek mindazok a tisztelt hölgyek és urak, kik fent nevezett zenemű énekrészeiben részt vesznek, hogy a fent jelzett időben és helyen megjelenni szivedjenek. A rendezőség.

As eltűnt leány. Kovács Ida holttestét még mindig nem sikerült megtalálni. Tegnap az a hír volt elterjedve, hogy egy holttestét fogtak ki a Marosból. Mindenki azt hitte, hogy ez a holttest az eltűnt leányé, de a hullakifőgés csak állhírt volt s a hatóság hiába fáradozott.

Határozás. Hofbauer Lajos városi tb. főjegyzőnek már említett elhunytáról a következő gyászjelentést vettük: Özevgy felső-teszéri Hofbauer Lajosné szül. Végli Terézia, a maga, valamint fia Lajos, nemkülönbön a boldogult testvérét Hofbauer Zsigmond, neje szül. Koricsánszky Berta, ezek gyermekei Hofbauer Flóra, Hofbauer Vilma, Hofbauer László, Hofbauer Sándor, neje szül. Vászárhelyi Lenke, Hofbauer Péter, neje szül. Máj Helén, ezek gyermekei, ugyszintén unokahugai Hofbauer Blanka és Olga, továbbá számos rokoni nevében bánatos szívvel tudatja a felejtethetetlen jő férj, apa, testvér, nagybátya és rokon felső-teszéri Hofbauer Lajos, Arad szab. kir. város I-6 aljegyzője és törvényhatósági bizottsági tagjának, élete 66-ik, és boldog házassága 22-ik évében, mellhártlyalobban, folyó évi december 5-én esti 7 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei folyó hó 7-én, délután 3 órakor fognak Bathányi-utca 28-ik számú házból a r. kath. hitvallás szertartásai szerint, örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 10-én reggel 9 órakor fog a t. Minoriták templomában megtartatni. Béke lenjen porai felett! Arad, 1890. december 5-én.

Hunyadmegyer hírek. Déván a levelezők irja 5-iki kelettel: Déván a lövöldében felakasztotta magát. Atutazó mestertérem lehetett. — A dédácsi parkban Fáy Béla birtokos bambuszudat honosított meg. Több méteres bambusztrözssek tenyésznek ott mesterséges tavakban. Ugyanott Kazinczy emlékszóba tallálható. — Lunojés Strofa községben (brádi június) az elszaporodott farkasok ellen hajtóvadástot kell rendezni. — Vajda-Hunyadon difterisz uralkodik. — Gavsdián fultómirigy és vörheny. — Egyházmegyei közgyűlést, tartott a vajda-hunyadi ref. egyházmegye Déván decz. 1-én. A közgyűlést bankett követte. — Szászvárosan az adóhivatal tisztviselőit együttesen fegyelmi uton helyezte el a pénzügyminiszter. Új adótárnok Adler János, új ellenőr Vítányi József. — Pápválasztás. Lozsind Csiki József, Brettye-Kisiden Fülöp Gyula lett ref. lelkész. — A hunyadmegyei törv. és országgyűlési társulat f. h. 3-án választmányi gyűlést tartott Déván. Gróf Kuin Géza elnök Döbrentei életét, szellemi működését ismertette, Téglás Gábor realiskolai igazgató a tavaly Várhelyen tett ásatásokat, Király palota a várhelyi amfiteatrumot. A tagok késedelmesen fizetik be a díjakat. A hátralekösösszeg ez évben 1747 frtot tesz ki.

Tanulmányok a csatornázás ügyében. Az Arad város csatornázására kiírt pályázatok tudvalevőleg sikert arattak, a mennyiben előlékő czégek terjesztették be a városos terveiket. Egyik a Mayer-féle terv, mely pneumatikus módon azaz légnyomás által tervezi az ürülékek eltávolítását; ez a vízvezetékekkel kapcsolatos terv, miután a vízvezeték elkészítésének dolgában ugyanezen Mayer-czéggel van a város alkuban. A másik két pályázat az usztató rendszert vetette tervezetének alapjául. Ezek egyikét Knuth előlékő budapesti czég adta be, ki a többi közt a Csanádi palota vízvezeteki berendezéseit készítette, a másikat Könyves-Tóth Kálmán ismert magyar mérnök Wunsch Róbert cze ment technikussal egyetemben terjesztette be. Mielőtt ezen pályázati tervek elbírálás alá kerülnele Párecz István tanácsos és Virágh La-

jos főmérnök tanulmányra indulnak, hogy Európa nagyobb városaiban a hasonnemű berendezéseket személyesen tanulmányozzák, s ezen utjokban különösen Páris és London csatornázási műveit fogják kiváló tanulmányaik tárgyává tenni. Sallac Gyula polgármester Boros Bént, mint Aradvárosi tiszteletbeli főmérnököt is felkérte, hogy a fent nevezett két szakférnu tanulmányútjában részt vegyen, mit Boros Béni készségesen meg is ígért.

Kavéház átvétele. A Weidner-kavéházat Kollár János átvette és azt ugyan csinnal berendezve ma meg fogja nyitni. Ez a kavéház eddig is kedvenz gyűlhelye volt a közönségnek.

A kereskedelmi akadémia épületét felülvizsgálta az építészeti és egészségügyi hatóság és a használhatási engedélyt megadták. Az akadémia épülete még nincs bevégezve, különösen az emeleten, melyen a díszteremre még sok munka vár.

Joszivőség. A szegény és árva tanulókat fájdalmat a következők voltak szivesek adományaitk által enyhíteni: Domány Józsefné urnó 5 azaz öt frtot, Probszt Mihályné urnó 1 azaz egy frtot, Ditrichstein Bernatné urnó egy pár cipőt, nyolcz használható ruhadarabot; Szoszna Irma urhölgy több ruhadarabot ajándékozott a szegény tanulókat segélyző egyesületnek. A nemes tettet követő boldogító tudat legyen a nemes szívű adakozók méltó jutalma. Kovács Vincze, egyesületi gazda.

A szegény tanulókat részére házi lomokat adományoztak a következők: uruk és urak: Amberger Jenőné, Avarffy Gézné, Bendik Etelka, Czedik Mártonné, Debreczenyiné, Domonkos Lajosné, Deák Dánielné, Dogáru Györgyné, Duksek Ferencz, Gilly Edéné, Földes Kelemenné, Himmer Emília, özv. Huszár Istvánné, Heim Ágnes (20 kr.), Kónya Lajosné, Laubner Józsefné, Dombádi Nagy Sándor, Neumann Róza, Prohászka Józsefné, Rákóczi Zoltánné, Reinhardt Adolfné, Rodler Gyuláné, özv. Serb Józsefné, Sinnyai Ilonka, Vargha Józsefné, Vass Mátyásné, Wally Mátyásné, Czéh István, Greszmann Örnagy, Holczér Mihály, Miksits Lajos, Nyilas József (50 kr.), N. N. (30 kr.), Pálffy Ele, Prokucecz Venczelné (1 frt), Richter János, Schanuen Ede, Dinter József (20 kr.), Schiffer és Beck, Scher József, Szegedi Károly, Vertán Oszkár (5 kr.). Fogadják a nemesszívű adakozók a szegények és árvek nevében hálas köszönetemet. Csik János, egyesületi gazda.

Munkások táncvígalmá. Az aradi ált. munkás betegsegélyző-egylet decz. 26-án karácsony másodnapján az ipartestület díszteremében az egyet árva-, gyermek-, rokkant- és az egyleti ház-alap javára tizenegyediket (alkalusi zárkörű táncvígalmát tart, melyet az új elnök, az új tiszteletbeli tagok s az előhelyi küldöttek tiszteletre rendezt. Meghívók és jegyek iránt a t. közönség Aradon: a rendező bizottsági tagoknál, valamint Marx és Fejér fuzszerkereskedő uraknál, Regényi K. ékszerész urnál, továbbá: Svezner, ezeltt Kieder-féle vendéglőben (Adám-utca 10. sz.) Frenner-féle vendéglőben (Fejsze-utca 1. sz.) Huzó-féle, a „Kossuth-hoz címzett kavéházban, Kollár ezeltt Weitner-féle kavéházban, Nagy-féle ipartestületi vendéglőben és az egyetehelyiségben (Tökölly-ter 5. sz.) valamint a táncszert napján a pénztárnál rendelkezhet. Uj-Arad-Zsigmondháza: az egylet irodájában Breitschneider Antal urnál. — Jegyek ára személyenként 70 kr. — A pénztárnál 80 kr. Egyleti tagok személyenként 50 krt fizetnek, ezen kedvezmény-jegyek azonban csak az egyleti központi irodában kaphatók. Felűlfizetéseket a fent nevezett uraknál és irodáinkban köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdeté 8 órakor. Kik tévedésből meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, sziveskedjenek ezíránt a rendezőséghez, vagy Schrodt L. urhoz fordulni.

Vivomesterek párhája. Szigeti Benedek Gyula vivomester mérkőzése könyai Kiss Albert vivomesterrel jövő szombaton, folyó hó 13-án lesz a Fehér Kereszt nagyermbében. A két vivomester erre sz alkalomra meghívókat, bocsát ki és pedig 200-át aradiaknak. Összesen 24 pályabíró lesz, egy részen 12. A vivók 100 poyntere mennek, minden 5 percnyi vívás után egy perc pihonással.

Meghívás. Az aradi általános munkás betegsegélyző-egylet december 14-én, vasárnap délután, 3 órakor a városháza kistermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek napirendje a következő: I. A küldöttek pótválasztása. II. A két jegyzőkönyv-hitelesítő választása. III. Indítványok és felszólalások. Ezen rendes évi közgyűléstre t. egyleti tagársunk tisztelettel meghívatik; egyben felkéretik a tagság igazolásúlag tagkönyvcvt magával hozni. Arad, 1890. december hóban. A közp. választmány.

Ülésező iparos-iffjak. Az aradi iparos-iffjak önképző és betegsegélyző-egylete december 8-dikán hétfőn esti 8 órakor rendes választmányi ülést tart, amelyre kéretnek a tiszt. választmányi tag urak minélzámosságban megjelenni. Arad, 1890. december 6. Fader Gusztáv egyli. jegyző.

Vigyázní kell, nehogy hamis svájci lapdacsoakat kapjunk T. T. o. m. i. (Kisküllő). Tekintetes ur! A. Brandt Richard gyógyszerész svájci lapdacsoait — 4 dobozzal — megkaptam, mondhatom, hogy azok kitűnő szolgálatot tettek gyakori fejfájásomban. n. n. migrénben szenvedő nőnek. Mintegy 1/2 évig használta igen jó háziszorú, s a lapdacsokat csak esakugyen elzít is ért. A svájci lapdacsoak folytonos használatával agészegűnkét fönttarhatjuk s ezért én a svájci lapdacsoakat (egy doboz ára 70 krajczár a gyógyszerárterakban) mindenkinél legjobbat akaraból ajánlom, bár minden háztartásában megvolna! Tisztelettel Braziliák Antal uradalmai körtész. Mivel Magyarországon Brandt Richard gyógyszerész svájci lapdacsoait sokféle utatánál lehetnek, a valódi felismerése végett gondosan meg kell nézni, hogy mindenké dobozon, rajta van-e a védőjegy: egy fehér kereszt vörös mezőben s Brandt Richard névalírása.

Táviratok.

A képviselőház ülése. (Távirati tudósítás.)

Budapest, december 6. (Saját tud. táv.)
Elnök: Péchy Tamás.
Jegyzők: Madarász József, Rosner Ervin.

A kormány részéről jelen vannak: Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Josipovich Imre miniszterek.

A napirend előtt Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter törvényjavaslatot terjeszt be a hadsereg, honvédség, tengerészet és népfőlkézés tisztjei özvégeinek és árvaiknak ellátásáról szóló 1887. XX. t.-cz. némely határozmányának kiterjesztéséről.

Hegedüs Sándor betérjeszti az 1891. évi költségvetéséről szóló pénzügyi jelentést.

Következik a napirend.
A honvédelmi miniszter jelentése a fegyvergyar bukásaról.

Beöthy Akos a legsikerültebb intézménynek tartja a pénzügyi bizottságot, melyen Wahrman elnököt, Busbach Zsigmond trifoluma mellett pragmatikát dolgozott ki, hogy minden miniszteri jelentés elfogadtassék. (Derültéjség.) Nem hiszi, hogyha egy kis jóakaratt lett volna a kormányrészen, ez a gyár beszűntette volna üzemét.
A fegyvergyar bukasát katonai szemmel idézte elő szíriette. Hiába vette a minap Csáky Kálmán gr. több jóakarattal mint sikerrel védelmébe azt a bizonyos hagyományos szemlelet. Ha ez a hagyományos szemlelet a vitéség, engedelmesség a király, a haza törvényei iránt, akkor a szótól ezt aláírja, de még olyan fényes példák mellett mint Savoja Jenő meg Radetzky, ott sőtétlenek a hagyományos szemlelet sötét példái Haynau és Karaffa.

Fejérváry Géza báró azt tartja, hogy nincs senki e hazában aki a fegyvergyar bukasát ne sajnálja. Elmondja a fegyvergyar létesülésének előzményeit, hogy hányan kinálkozott a fegyvergyar fölépítésére, de sokan köztük olyanok, amelyeknek semmi biztosítékuk nem volt. Akivel a szerződést aztán megkötötte. (Károlyi Gábor gróf: szerencsés keze volt.) annak a hata mögött egy bank állott s ezért mondotta ő azt, hogy a fegyvergyar üzeme biztosítva van. Mert hisz a bankban elég garancziát talált. A miniszter még megalakulása előtt figyelmeztette a társaságot ama nehézségekre, amellyel meg kell küzdenie, s a társaság a terheket készséggel magára vállalta.

Poloey azt állítja, hogy a gyár élén egy nyugalmazott tábornok állott és ezért, szavahihető? kérdi Polonyitól, hogy mért nem alkalmazza ezt ő rá is, hiszen ő is tábornok. (Zajos hosszantartó derültéjség.) Arról, hogy a társaság nem teljesítette a szerződést, arról: „én nem tehetek, mi nem tehetünk és a nemzet sem tehet“ s így nem lehet a magyar nemzet szegénye. Ő soha a társaság belügyeire semiféle befolyást nem gyakorolt. A steveri fegyvergyárról azt feltételezi, hogy kez alatt páktált volna nem szabad; nem szabad ezt feltételezni e Grünhut és Löwe czégre sem. Nem szabad, folytatja a miniszter, mindig csak a fegyvergyar szempontjából a kérdést tárgyalni, de tárgyalni kell az állami érdek szempontjából. Őt azall, hogy előzetkenységgel ne járt volna el a fegyvergyárral szemben, gyanúsítani nem lehet. Amit csak lehetett, mident megtett, de mikor aztán ezer fegvvert kellett volna szállítani s bemutatnak husz darab rossz fegvvert ezt nem nézhetette összetett kézzel. A miniszter ezután a ház felszűlt figyelmek közt özafolja Beöthy Akos állításait.

Bauer nem megy.

Bécs, decz. 6. (Saját tud. táv.) Egyik budapesti lapnak Bauer b. közös hadügy-miniszter visszalépéséről szóló híre, mint itteni illetékes körökben állítják, teljesen alaptalan.

Színház.

Jókai a „Czigánybáró“ előadásán. Az aradi színház szombaton este ismét megtelt elegáns nagy közönséggel abból az alkalomból, hogy tisztelőre a „Czigánybáró“ került színpadra. Jókai a második felvonás végén érkezett a színházba, csakhamar belemértült az előadás szemlélésébe. Rendkívül tetszett neki és sokat tapsolt Somló nének, (Saffi), ki tegnap valóban elragadólag játszotta e bravur szerepét. Nyilas (Zsupán) sokszor meguevetette a nagy költőt. Kovessy (Carnero) óriási tetszés mellett alkalmi kuplékat énekelte Jókai ra, s ez alatt a közönség minduntalan tüntetőleg tapsolta Jókait, ki a páholyból négy ízben hajtogatta magát a közönségnek. Kovessy ügyes kupléi így hangzanak:

Arad város szörnyű nagy lábban ég ilyen híres vendége nem volt még.
Nagy a zaj, lelkesedés és léma
Megerkezett a költő királya,
Nemzeti lobogó a falakon
Edes magyar szó minden ajakon,
Ez viszhangozók Arad falai
Éljen sokan, éljen a nagy Jókai!
Hangozók hát bőrczen hegyen
Örmönap ez legyen,
Mindenkül vig legyen
Nagy-Matádornak
Jókai Mórnak
Hosszu élte legyen.

Belépési felhívás az „U” sorsjegy-egyletbe

10 forint o. ért.
havonkénti befizetés.

50 résztvevő számára.

(SORSJEGY ALKALMI TÁRSASÁG)

50 résztvevő számára.

A befizetések tartama alatt 156 huzás melyekből 160,681 nyereségy 45 millió forint összegben soroltatik ki.

a következő osztrák és magyar bélyeggel ellátott

500 DARAB EREDETI SORSJEGYRE.

10 drb 5% 100 frt név. cs. k. osztr. 1860. államsorsj.

Huzások: Febr. 1., Május 1., Aug. 1. és November 2.

10 drb 4% 100 frt név. cs. k. osztr. 1864-iki államsorsj.

Huzások: Január 15., Május 15. és Szeptember 15.

10 drb 4% 100 frt név. cs. k. osztr. 1864-iki államsorsj.

Huzások: Január 15., Május 15. és Szeptember 15.

10 drb 3% 100 frt név. cs. k. osztr. földh.-sorsj.

Huzások: Febr. 15., Apr. 15., Jun. 15., Aug. 15., Okt. 15., és December 15.

10 drb 100 frt név. cs. k. szab. 1858-iki hitel-sorsj.

Huzások: Január 2., Május 1. és Szeptember 1.

10 drb 100 frt név. cs. k. osztr. 1864-iki államsorsj.

Huzások: Január 2., April 1., Julius 1. és Október 1.

10 drb 50 frt név. cs. k. osztr. 1864-iki államsorsj.

Huzások: Március 2., Junius 1. és December 1.

10 drb 50 frt név. cs. k. osztr. 1864-iki államsorsj.

Huzások: Aprilis 14., Augustus 14. és Decz. 15.

10 drb 100 franc név. 3%-os kir. szerb állam-sorsj.

Huzások: Január 14., Március 14., Junius 14., August. 14. és November 14.

60 drb magyar bazilika sorsjegy.

Huzások: Március 1. és November 1.

40 drb magyar vöröskereszt-sorsjegy.

Huzások: Március 1., Julius 1. és November 1.

30 drb osztrák vörös kereszt-sorsjegy.

Huzások: Január 2., Május 1. és Szeptember 1.

30 drb olasz vörös kereszt-sorsjegy.

Huzások: Febr. 1., Május 1., Augustus 1., és Novemb. 2.

250 drb JO-SZIV sorsjegy.

Huzások: Febr. 15., Junius 15. és Október 15.

796-2-4

Belépési jelentkezések ezen sorsjegy-társaságba (sorsjegy-egylet) a következő feltételek mellett fogadtatnak el:

- A sorsjegy-társaság, melynek számlájára az említett 500 sorsjegyet vettük meg, 50 résztvevőből áll. Minden résztvevőnek 40 havi 10 forintos részletfizetést kell teljesíteni 400 forint összegért.
- A belépés bejelentésénél az első 10 forintos részlet fizetendő le. Legkésőbb egy hónap után a 2-ik és 3-ik részlet küldendő be hozzánk. A hátralékos összeg 37 egymásután következő 10 forintos havifizetésben törlesztendő.
- A 3-ik részlet lefizetése után minden résztvevőnek egy sorsjegy-könyvecskét, mely az 500 darab sorsjegy sorozatait és számait tartalmazza, szolgáltatónk ki.

Ha az első 3 részlet egyszerre fizetettik le, akkor a sorsjegy-könyvet

Fenti sorsjegyek ellenőrzését és a pénztár ellenőrzését a sorsjegy-társaság egész tartama alatt a

ELŐNYÖK. Ezen sorsjegy-társaság a legjobb és legkedveltebb sorsjegyeket tartalmazza, minél folytán a résztvevők 40 hó alatt 156 huzáson, melyeken 160,681 nyereségy körülbelül 45 millió forint összegért kifizetendők, részt vesznek. Ritkán nyílik alkalom 500 drb legjobb és legbiztosabb sorsjegyre játszhatni, a mi ezen sorsjegy-társaságba való belépés által csak 10 forint havi befizetéssel érhető el. Megjegyzendő még,

azonnal szolgáltatónk át. Azon esetben, ha a megbízás vételekor sorsjegy-könyvecskéink már elfogytak volna, akkor jogunkban áll a vett összeget levonás nélkül visszaküldeni.

4. A sorsjegy-társaság tartama 40 hóra van megállapítva; minden nyereségy, mely ezen idő alatt a sorsjegyre esik, a sorsjegy-társaság tagjait illetik meg.

5. A 40 hónap lefolyása után a kinem huzott sorsjegyek az akkori hivatalos napi árfolyam szerint eladatnak és az így nyert készpénz-nyereségyek és a kamatozó sorsjegyek szelvénykamatai a résztvevők között egyenlően osztatnak fel. Nagyobb nyereségyek azonnal kifizetendők, míg kisebbek a társaság felosztásakor számoltatnak el.

6. A sorsjegy-társaság egész tartama alatt a

hogy minden tag kényelmes és biztos módon kis tökét takarít meg, miután az illetőnek a társaság felosztásakor jelentékeny összeg fizetettik ki készpénzben. A résztvevőknek szabadságában áll a sorsjegy-társaság felosztásakor a reájuk eső készpénzösszeg helyett eredeti sorsjegyeket beszerezni. Elismervények sorsjegy-társaságok által nálunk nyert főnyereségyekről megtekinthetők.

Belépési felhívás a „V” sorsjegy-egyletbe

3 forint o. ért.
havonkénti befizetés.

50 résztvevő számára.

(SORSJEGY ALKALMI TÁRSASÁG)

250 sorsjegyre

Minden hónapban

több huzás.

a következő osztrák és magyar bélyeggel ellátott

250 DARAB EREDETI SORSJEGYRE.

2 drb 5% 100 frt név. cs. k. osztr. 1860. államsorsj.

Huzások: Febr. 1., Május 1., Aug. 1. és Nov. 2.

2 drb 4% 100 frt név. cs. k. osztr. 1864-iki államsorsj.

Huzások: Jan. 15., Május 15. és Szept. 15.

2 drb 4% 100 frt név. cs. k. osztr. 1864-iki államsorsj.

Huzások: Január 15., Május 15. és Szept. 15.

2 drb 3% 100 frt név. cs. k. osztr. földh.-sorsj.

Huzások: Febr. 15., Apr. 15., Jun. 15., Aug. 15., Okt. 15., és Decz. 15.

2 drb 100 frt név. cs. kir. sz. 1858-iki hitel-sorsjegy.

Huzások: Január 2., Május 1. és Szeptember 1.

2 drb 100 frt név. cs. k. osztr. 1864-iki államsorsj.

Huzások: Jan. 2., Apr. 1., Jul. 1. és Okt. 1.

2 drb 50 frt név. cs. k. osztr. 1864-iki államsorsj.

Huzások: Március 2., Junius 1. és December 1.

2 drb 50 frt név. cs. k. osztr. 1864-iki államsorsj.

Huzások: Apr. 15., Aug. 15. és Deczember 15.

2 drb 100 franc név. 3%-os kir. szerb-államsorsj.

Huzások: Jan. 14., Márcz. 14., Jun. 14., Augusztus 14. és Novemb. 14.

50 drb magyar bazilika sorsjegy.

Huzások: Március 1. és November 1.

20 drb magyar vöröskereszt-sorsjegy.

Huzások: Március 1., Julius 1. és November 1.

20 drb osztrák vörös kereszt-sorsjegy.

Huzások: Január 2., Május 1. és szeptember 1.

20 drb olasz vörös kereszt-sorsjegy.

Huzások: Febr. 1., Május 1., Augustus 1. és November 2.

122 drb JO-SZIV egyesületi sorsjegy.

Huzások: Febr. 15., Junius 15. és Október 15.

Belépési jelentkezések ezen sorsjegy-társaságba (sorsjegy-egylet) a következő feltételek mellett fogadtatnak el:

- A sorsjegy-társaság, melynek számlájára az említett 250 sorsjegyet vettük meg, 50 résztvevőből áll. Minden résztvevőnek 40 havi 3 forintos részletfizetést kell teljesíteni 120 forint összegért.
- A belépés bejelentésénél az első 3 forintos részlet fizetendő le. Legkésőbb egy hónap után a 2-ik és 3-ik részlet küldendő be hozzánk. A hátralékos összeg 37 egymásután következő 3 forintos havifizetésben törlesztendő.
- A 3-ik részlet lefizetése után minden résztvevőnek egy sorsjegy-könyvecskét, mely a 250 darab sorsjegy sorozatait és számait tartalmazza szolgáltatónk ki.

Ha az első 3 részlet egyszerre fizetettik le, akkor a sorsjegy-könyvet

Fenti sorsjegyek ellenőrzését és a pénztár ellenőrzését a sorsjegy-társaság egész tartama alatt a

ELŐNYÖK. Ezen sorsjegy-társaság a legjobb és legkedveltebb sorsjegyeket tartalmazza, minél folytán a résztvevők 40 hó alatt 156 huzáson, melyeken 160,681 nyereségy körülbelül 45 millió forint összegért kifizetendők, részt vesznek. Ritkán nyílik alkalom 250 darab legjobb és legbiztosabb sorsjegyre játszhatni, a mi ezen sorsjegy-társaságba való belépés által csak 3 forint havi befizetéssel érhető el. Megjegyzendő még,

azonnal szolgáltatónk át. Azon esetben, ha a megbízás vételekor sorsjegy-könyvecskéink már elfogytak volna, akkor jogunkban áll a vett összeget levonás nélkül visszaküldeni.

4. A sorsjegy-társaság tartama 40 hóra van megállapítva; minden nyereségy, mely ezen idő alatt a sorsjegyre esik, a sorsjegy-társaság tagjait illetik meg.

5. A 40 hónap lefolyása után a kinem huzott sorsjegyek az akkori hivatalos napi árfolyam szerint eladatnak és az így nyert készpénz-nyereségyek és a kamatozó sorsjegyek szelvénykamatai a résztvevők között egyenlően osztatnak fel. Nagyobb nyereségyek azonnal kifizetendők, míg kisebbek a társaság felosztásakor számoltatnak el.

6. A sorsjegy-társaság egész tartama alatt a

még, hogy minden tag, kényelmes és biztos módon kis tökét takarít meg, miután az illetőnek a társaság felosztásakor jelentékeny összeg fizetettik ki készpénzben. A résztvevőknek szabadságában áll a sorsjegy-társaság felosztásakor a reájuk eső készpénzösszeg helyett eredeti sorsjegyeket beszerezni. Az elismervények sorsjegy-társaságok által nálunk nyert főnyereségyekről megtekinthetők.

Vidéki megrendeléseknél a sorsjegy-könyvecskék beküldésére, kérünk posta utalvány útján 20 krral többet küldeni.

sorsjegyekre, értékpapírokra, zálogjegyekre, vidéki takarékpénzt. részvényekre, részletvekre, arany és ezüst pénzneműkre bármily összegig olcsón ad

Pénzt FALKENSTEIN ADOLF bank- és váltó-üzlete Arad, szabadságtér 4. sz.

Vidéki megbízások pontosan teljesítetnek.

Ő királyi fensége a Flandriai gróf által alapított

Palini Pezsgőgyár

a legjobb és legkedveltebb hazai pezsgőt készíti, mely egy minősége, valamint zamata folytán a francia pezsgő színvonalán áll és számos kitüntetésben részesült.

Megrendeléseket elfogad az aradi képviselőség

Tolnai Lajosnál

Atzél-Péter utca 1. szám, 1. emelet.

771-5-6

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek

ezennel tudtul adni, hogy

778 3-3

f. é. december 11-én, csütörtökön

dél előtt 8 órakor a tek. városi kapitányi

hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlet-

helyiségben Kossuth-utca 12. sz. azon

f. évi szeptember hóban esedékes

zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem vált-

tattak, sem elzálogolási határidejük meg-

nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek

készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Arad 1890. november hóban.

Weiss Dávid.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a „Birkás”

dűlőbeli lövőtérén az italmérségi jog gyakorlásának

1891. január 1-től egy, vagy több évre bérbeadás

iránt folyó évi december hó 9-án d. e. 10 órakor

arverést tart.

Kikiáltási ár egy évre 100 frt.

Bánompénzű letendő a kikiáltási ár 10 szá-

zaléka készpénzben.

Az arverésben részt lehet venni szóbeli és

írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli arverés

megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vé-

tesznek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mel-

lékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy

az arverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az arverési feltételek a gazd. tanácsos urnál

az arverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazd. székeinek 1890. évi

november hó 24-én tartott üléséből.

Kiadta:

Kádas Kálmán,

aljegyző.

Mindennemű vizkórság

valamint ezen kórnak utóbjai ellen, melynek: a sárgakór, a hud és hólyag-hurut, lélekzési bántalmak, májbajok stb.

legjobb szer a hirneves és orvosok által ajánlott

Hydropsin

Grobstein tómeléki gyógyszerárában,

Gmunden

gyógytelepén, felső Ausztriában.

Ára egy használati utasítással ellátott pa-

lacznak 1 frt, csomagolással együtt 1.20 kr.

626-12-29

Póstai rendelések pontosan teljesítetnek.

VOJTEK és WEISZ

gyógyfűszer és illatszer üztete

ajánl legkitünőbb zamatu

chinai theat, rumot

francia cognacot,

valamint mindennemű legfinomabb

angol és francia illatszereket

üvegekben és kímérve, 782 4-10

tetszés szerinti mennyiségben,

háztartási, mezőgazdasági, állatgyógyá-

sziati fertőtlenítő és kötszereket.

A R A D O N.

szabadságtér 1. sz.,

az aradi első takarékpénztárral szemben.

Póstai rendelések pontosan teljesítetnek.

A Flandriai gróf ő kir fensége által

alapított 769 5 10

Palini pezsgő gyár

a legjobb, legkedveltebb és többszörösen kitüntetett

pezsgőt szolgáltatta.

Vezér képviselő Strem József Buda

pest, Teréz körút 5. sz.

Ügynökség Aradon

Tolnai Lajos urnál.

Hirdetmény

Arad szab. kir. város közönsége által 538796.

1888. sz. a. hozott és a nagyméltóságú magyar ki-

rályi belügyminiszterium 15193 V. a. 1888. számú

intézményével jóváhagyott cseléd jutalmazási szabály-

rendelet, 4. §-a értelmében ez évben egy 200 frtos

cseléd kihazásitási díj lesz kiadandó.

7. §. Ezen összegben részesülhetnek törvényes

házasságra lépésük alkalmával, mindazon jó és hűsége

magaviseletű havi vagy évi bér mellett szolgált

18 évet betöltött, de 30 évet túl nem haladott, hely-

beli vagy idegen illetőségű nő cselédék, kik kizárólag

egy család tagjainak szolgálatában teljesítendő mun-

kára fogadtattak fel, s Arad sz. kir. város törvényha-

tósága területén egyfolytában legkevesebb 3 éven át

jól és hűségesen szolgáltak, erkölcseiket kifogás alá nem

esnek és elszegődöttükkor az 1. §-ban érintett 10

krt befizették.

8. §. Jelentkezők közül előnyben részesülnek azok,

kik a) egy helyben huzamosabb ideig szolgáltak; b)

egyenlő minőség esetében összes szolgálati idejüket véve

legrégebben szolgáltak.

9. §. Azon nőcselédék, kik a kihazásitási összeg

elnyeréséért pályáznak, kötelesek f. é. december ha-

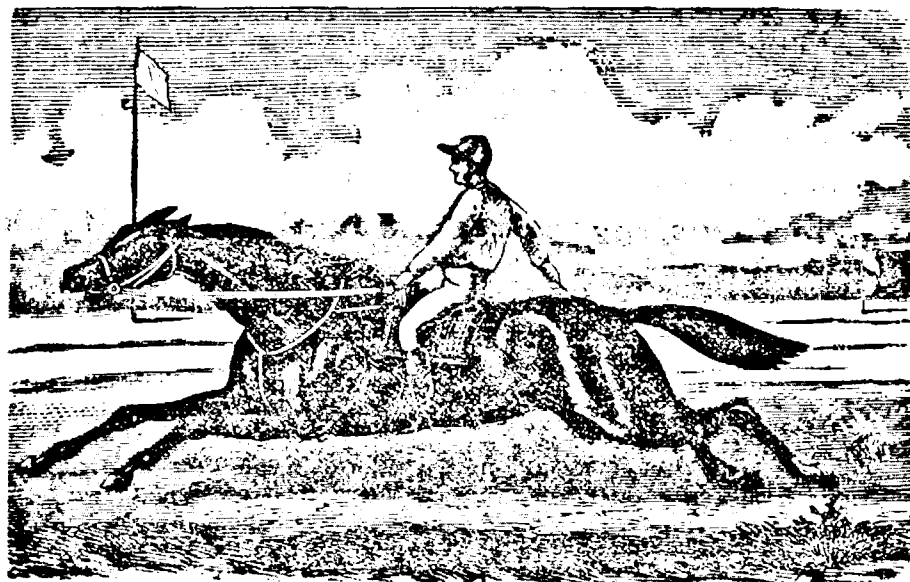
vának 1-5 napjától kezdve 15-ig kérvényüket a ka-

MARESCH ALAJOS

ujonnan berendezett áruháza

a „Jokeyhoz“ Aradon, Andrassy-tér 15-ik szám alatt, a „Nádor-szállodával szemben.

Legujabb
karácsonyi és ujévi
ajándék
disz-mű-tárgyaim

Legujabb
karácsonyi és ujévi
ajándék
disz-mű-tárgyaim

megerkeztek,

megerkeztek,

a „Jokeyhoz“

melyek megtekintésére kérem a nagyérdemű közönséget.

Kiváló tisztelettel:

MARESCH ALAJOS,

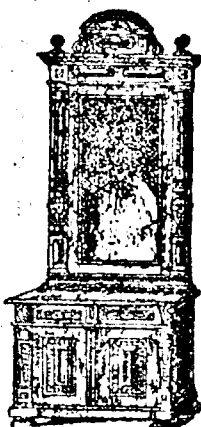
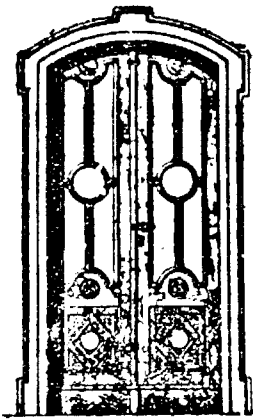
a „Jokeyhoz“ Andrassy-tér 15. szám alatt.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Minden megrendelés pontosan eszközöltetik.

BRUCKNER LIPOT

BUTOR BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSA
LEGOLCSÓBB
ARAD, Andrassy-tér
20-ik szám,
ARÉNA-ÉPÜLET.

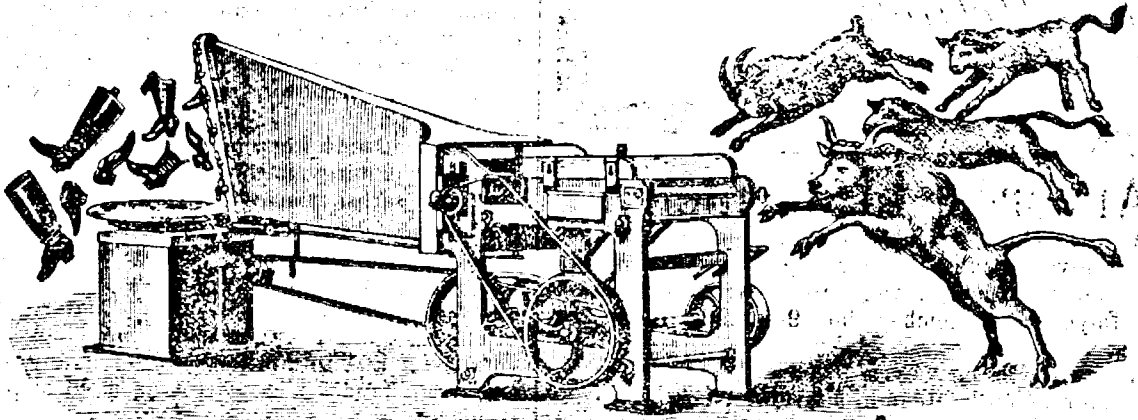

Gyors kiszolgálás!

Vidéki megrendelések azonnal teljesítetnek

Részletfizetés mellett butorok eladatnak.

Aradi cipőáru és cipőfelsőrész-gyár
GORZÓ ANTAL ÉS TÁRSAI
Fő-ut, Arad-csanádi vasuti palotában.

Mérték utáni megrendelésre készítettnek: mindenféle női-, férfi- és gyermekcipők, a művelt közönség igényeihez alkalmazva. Továbbá pontos orthopéd-cipők, katonatiszti osztrák, stb. — Nagy raktár mindenféle jóminőségű olcsó kész lábbeliklel, szabott árakkal, nagyban és kicsinyben.

1 pár zergebőr női csúgos cipő 3, 3.25, 3.50. 1 pár érde nő-cipő 2.40, 2.80.
1 pár finom férfi cipő 3.50, 4.—, 4.50. 1 pár lányka cipő 2.20, 2.50.
1 pár sima férfi cipő 2.80, 4.—. 1 pár gyermek-cipő 50 kr., 1.05, 1.50, 1.80.

Czégünk gyártmányai a budapesti kereskedelmi muzeum által rendezett bőr-kiállításán a kereskedelmi miniszter uró nagyméltósága által elismerő kitüntetésben részesült.

791-2-10

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság“ nyomdájában.

UTOLSÓ HÉT.

Huzás már december hó 16-án.
MAGYAR ÁLLAMI JÓTÉKONY-SORSJEGYEK.

Főnyeremény 60,000 frt.

Az összes nyeremények 160,000 forintra rugnak.

Egy sorsjegy ára 2 frt.

Sorsjegyek kaphatók: a lottó-igazgatóságnál Budapesten, (Pest, fővámház, félemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lottó-, sós- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közönség.

Budapest, 1890. október 1-én.

Magy. kir. lottó-igazgatóság.

Kárpitos kellékek.

1 Flanell takaró 1 frt 85 kr.

Egyedül e szakmában az egész környékben: **Teljes ágyberendezések:**

1. sz.	2. sz.	3. sz.	4. sz.	5. sz.
75.	50.	40.	30.	17.50.

máshol csak utánózva.

PAPLAN,

selyem, atlasz, kasmir, ruge, karton.

MADRATZ,

lószőr, teveszőr, tehénszőr, afrik, tengerifű.

SZONYEGEK,

welvet, tapesztri, manilla, utte.

Függönyök és garniturok,
plüs, gubelin, ripsz, jutte.

POKRÓCZOK,

angol-flanell, erdélyi, csei, steieri.

Ablak roletták gyári raktára.

Mennyasszonyi kelengyék kiállítása és szállodák berendezése elvállaltatik.

Ürményi Tóbiás Arad,

főter 25. sz., Neuman-féle ház.

Lópokrócok.

Gabona zsákok.

Ponyva és vitorla-vásznak.